

Нух вўюм клещ вой немасья пәдьница
тәты, дәдн щәга ат вантсы, энцефалит
мәш тәйд, муй әнтә.

**Ищиты щәга вантды иксодовой
клещевой боррелиоз;**

гранулоцитарной анаплазмоз;

моноцитарной эрлихиоз;

**риккетсиоз мәшәт тәйд муй
әнтә.**

Щи юпийн хәннәхә мосты щирн
лекцитды.

Хәнты ясаңа тулмаштәс Надежда Вах.

ЦЕНТР ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДОРОВЬЯ
И МЕДИЦИНСКОЙ ПРОФИЛАКТИКИ

Источник: ФБУН Тюменский НИИ краевой патологии
Роспотребнадзора

Бюджетное учреждение
Ханты-Мансийского автономного округа – Югры
«Центр общественного здоровья
и медицинской профилактики»
г. Ханты-Мансийск, ул. Карла Маркса, д. 34
8 (3467) 318466, www.cmphmao.ru
2022 год

Тираж: 200 экземпляров
Распространяется бесплатно

**Кәши-мәш тәты ай
войт пәлтап тәдәт!**

Клещевой энцефалит – щит агум вирусной мөш, мата ут эвэлт ханнехэ вера кашаңа, вевды-кэсды питл муй па иса антэма йил.

Муй эвэлт там мөш олаңан уша верты рэхл: ханнехэ кашитл, едэл 38-39 градус вэнты каврума йил, ухл вера кәши, ешдал-күрдал кашитлэт, охатты вүратл, охатл.

Муй щирн ши мөш каталты веритлди:

хән клещ ай войн пүремәлдин

хән ай вой ешн таңарлән, ищиты хән хот войт эвэлт нух вүлән

хән няр есум йиңк яньшлән муй па варәк, няр мис вуй делән

Хән нәң веритлән ши мөш каталты?

Мүң округевн ши ай войт вән кер тыләшн нух етлэт. Мет ар щимәщ вой Ас нопатты тыләшн, лыпәт енумты тыләшн вөдлал па ши пурайн дыв мет така пуршантлэт, шәлта дыв еша рома йиләт па хән иса ищкия тәрүм йил, дыв мұв илпия луңлät.

Хуйтат ши кәши-мөшн хойлдыт?

Кашәң вән муй ай хәннехэ там мөшн кәшитты веритл. Мет ши хәннехуятәт, хуйтат вәнән рәпитлät – геологät, әшәт верты хуятәт, мұв илпи таш нух талты ех, вой ведләсләты хуятәт, вәнән йәңхты мир. Вошн вөдты хәннехуятәт хән вәнәтәт, вошәт күтупн юхәт енмәлты тәхет хуши па ош хәрәтн ши ай воятн пуремәты веритлдыт.

Хутыса хәннехуятәт ши ай войт эвэлт давләсыйлды веритлät?

Ши пәтә вәнәтә мәнты елпийн немасыя дәмәтсүхәт дәмәтты муй па мосты щирн дәмәлтылдыт мосл.

1

Вәнәтә мәнты елпийн немасыя дәщәтылдыт мосл:

нуви хәрәп дәмәтсүхәт дәмәтты, ши пурайн ай вой йма шиваләдән па нух вүлән;

уха ухшам муй па капюшон-мил дәмәтты мосл;

хұв дытовәң вансәх дәмәтты па дытовәл еңта лак ат тәйл, дәлн ай войт дәмәтсүх илпия дытов мухты ал луңсәт;

вөлам овәт носки илпия тәпәлтәты па әхәт ведщи элды сопек дәмәтты.

2

Кашәң пурайн хәннехә сухдал йма нух вантты мосл.

3

Ванши әхтыя улты муй па омәсты ән мосл.

4

Немасыя йиңкәтн дәмәтсүхәт пәрнәлдыт, дәлн щив ай войт ал хөңхсәт.

5

Ищиты, ши кәши-мөш эвэлт немасыя пуртәнәт доньшл-тәлдыт, щит хән ай войн пуремәсыйн.

Профилактической прививка энцефалит кәши-мөш эвэлт. Щимәщ пуртәнәт пәдница хуши верты рэхл, хән тохтурн хәннехэ вантды. Па щимәщ пуртәнәт сыры доньшл-тәлдыт, хән ай войт худна ант етсәт, кәт дәпәтмит хәтл вәнәтә мәнты елпийн. Хуйтат ши агум войт вөдты тәхета рәпитты муй па рұтыщәты мәнлät муй па щәтә вөлдät, дыведа щимәщ пуртәнәт доньшл-тәты мосл.

6

Серопротифактика – щит хән хәннехэ клещ ай войн пуремәсы, 96 щос мәр немасыя пуртәнән доньшл-тәды.

Хутыса клещ ай вой дәмәтсүхэ эвэлт нух вұты мосл.

Хән клещ вой дәмәтсүхә луңәл, дұв щимәщ тәхи кәншәл, хута хәннехэ хуши пуремәты рэхл, ши пәтә нух ваңкәл. Мет кән дұведа хәнәң пәтыя, сапәда, пәд пұңда, уха пуремәты.

Ши пәтә пәдница мәнты мосл. Нын саттана ки клещ вой нух тәдсәты, мосл щиты верты: пинцет шұңк вұты муй па сух, непек дұя ювәртты, айлтыева вой каталты па ешн тұңа каталман, еңтая керәтман, ел эвэлт нух талты. Ши юпийн пурум тәхи пуртәнән нерты. Мосл щит айлтыева верты, дәлн клещ ара ал тәңәртты па мөш тәйтты вирусәт ел суха ал питсәт.